

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref
16/564

Vår ref
16/2960-

Dato
01.07.2016

Hørings svar - Forslag til ny lov om statens ansatte

Helse- og omsorgsdepartementet viser til høringsbrev av 1. april 2016 vedrørende forslag til ny lov om statens ansatte. Helse- og omsorgsdepartementet er i hovedsak positive til de forslag som fremmes i høringsnotatet. Departementets merknader følger under.

Høringsbrevet er sendt til alle etater under Helse- og omsorgsdepartementet. Vi har mottatt høringsuttalelser fra Folkehelseinstituttet og Direktoratet for e-helse. Disse er vedlagt.

Generelt støtter Helse- og omsorgsdepartementet en harmonisering med arbeidsmiljølovens regler og modernisering av loven og begrepsbruken. Vi stiller spørsmål ved om det fremdeles er behov for en særskilt lov for ansatte i staten. Begrunnelsen synes å være at statsansatte utfører viktige arbeidsoppgaver på vegne av samfunnet som til dels adskiller seg fra oppgaver i andre sektorer, også i kommunesektoren. Etter vårt syn kunne spesielle hensyn for statsansatte reguleres med særbestemmelser i arbeidsmiljøloven.

Departementet ønsker å gi merknader knyttet til forhold som uansett bør reguleres særskilt for statsansatte.

Det er hensiktsmessig at den nye loven inneholder en definisjon av begrepet "virksomhet".

Helse- og omsorgsdepartementet støtter at to-trinns-behandlingen ved tilsetning videreføres og at kvalifikasjonsprinsippet lovfestes. Vi foreslår at det i statsansatteloven § 3 klargjøres

adgangen til positiv særbehandling ved tilsetting dersom den man ønsker å særbehandle er tilnærmet like godt kvalifisert som den beste kvalifiserte.

Helse- og omsorgsdepartementet ser positivt på at stadfestelsestrinnet for opprettelse av personalreglement fjernes. For å sikre likhet i sektoren er det imidlertid viktig at fagdepartementet gis en form for styringsrett over/adgang til å kreve revisjon av underliggende etaters personalreglement. Dette omfatter for eksempel å sikre like formuleringer av like bestemmelser og å benytte muligheten til å bare kunngjøre stillinger internt dersom virksomhetene er under omstilling.

Ved opprettelse av ny virksomhet, sammenslåing eller omorganisering som berører flere virksomheter foreslås det i statsansatteloven § 2 sjette ledd at fagdepartementet får myndighet til å fastsette et midlertidig personalreglement. Helse- og omsorgsdepartementet støtter dette forslaget. Når det gjelder innhenting av synspunktet fra virksomhetens ledelse og lokale tillitsvalgte bør det imidlertid klargjøres hvem dette er. Helse- og omsorgsdepartementet mener det bør være de lokale tillitsvalgte i det ansvarlige fagdepartementet som det skal innhentes synspunkter fra så lenge det ikke er klart hvem som vil bli lokale tillitsvalgte ved den "nye" virksomheten.

Helse- og omsorgsdepartementet støtter forslaget om å skille ut regulering av hvilke stillinger som kan tilsettes på åremål i en egen lovbestemmelse, at adgangen til å benytte åremål vurderes og at det er en videre adgang til åremål i staten enn under arbeidsmiljøloven. Det er også nødvendig å avklare hvem som har myndigheten til å bestemme når åremål etter lovens regler skal benyttes. Denne myndigheten bør legges til det ansvarlige fagdepartementet, både for underliggende virksomheter og fagdepartementet selv. I tillegg bør det i forslag til statsansatteloven § 17 annet ledd klargjøres at lovens regler om opphør av arbeidsforhold også gjelder i åremålsperioden.

Når det gjelder postdoktorstillinger er Helse- og omsorgsdepartementet enige med Folkehelseinstituttet at det er behov for å videreføre bestemmelser om postdoktorstillinger. Merknader fra Folkehelseinstituttet er vedlagt og departementet viser til disse.

Helse- og omsorgsdepartementet er enige i at vedtak om oppsigelse av ansatt i prøvetid ikke skal ha oppsettende virkning. Videre at Tilsettingsrådet for overtallige bør oppheves.

I dag har den ansatte rett til å forklare seg muntlig før det treffes vedtak om oppsigelse mv og det har i forvaltningspraksis vært lagt til grunn at denne retten også gjelder overfor klageorganet. Det bør klargjøres om denne praksisen videreføres. I så fall er det også hensiktsmessig å klargjøre handlingsrommet til klageorganet dersom den ansatte gjentatte ganger utsetter avtalte tidspunkt eller ikke ønsker å møte men ønsker å ha retten til å uttale seg i behold.

Høringsinstansene er bedt om å komme med innspill på om det er behov for å videreføre dagens regler om ansiennitetstap og nedsettelse i stilling som reaksjonsform ved ordenstraff.

Disse reaksjonsformene har ikke vært benyttet i vår virksomhet og departementet har derfor ingen innspill på dette punktet.

Når det gjelder øvrige forslag som innebærer en harmonisering med arbeidsmiljølovens regler ønsker Helse- og omsorgsdepartementet i tillegg å påpeke to forhold. For varsel om fratreden til ansatte som har vært midlertidig ansatt i mer enn ett år i lovforslagets § 17 tredje ledd, bør konsekvensen av at det varsles for sent, klargjøres i forhold til tre års regelen om fast ansettelse i forslaget § 9 tredje ledd. Det bør også klargjøres om kravet til sammenhengende ansettelse for fortrinnsrett til ansettelse i staten gjelder ansettelsestid i en virksomhet eller staten som sådan.

Når det gjelder lengden på oppsigelsesfrister ved oppsigelse fra arbeidsgiver og ekstern fortrinnsrett mener Helse- og omsorgsdepartementet at forslaget til statsansatteloven bør harmoniseres med arbeidsmiljøloven. Når det gjelder reglene om oppsigelse er Helse- og omsorgsdepartementet positive til at det foretas en harmonisering med arbeidsmiljølovens regler, at reglene moderniseres og at de samme oppsigelsesreglene gjelder uavhengig av grunnlaget for ansettelsen og tjenestetid. Forslaget om å innføre et nytt oppsigelsesgrunnlag på grunn av arbeidstakers forhold støttes også. Det bør presiseres i loven at oppsigelsesfristen løper fra dato til dato.

Høringsinstansene er bedt om å komme med innspill på om det kan gjøres unntak fra reglene om virksomhetsoverdragelse i arbeidsmiljøloven kapittel 16 for omorganiseringer internt i staten. Helse- og omsorgsdepartementet ønsker å påpeke at deler av arbeidsmiljøloven kapittel 16 ikke synes å hensynta de regler som gjelder ved virksomhetsoverdragelse fra en statlig virksomhet. Dette gjelder for eksempel reservasjonsretten i arbeidsmiljøloven § 16-3 og den ulovfestede valgretten (bl.a. Rt-2000-2047 og Rt-2000-2058), og fortrinnsretten i arbeidsmiljøloven § 16-3 tredje ledd.

Med vennlig hilsen

Ann Margaret Løseth (e.f.)
avdelingsdirektør

Lise Berntsen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi til:

Direktoratet for e-helse	Postboks 6737 St. Olavs plass	0130	OSLO
Direktoratet for e-helse	Postboks 6737 St. Olavs plass	0130	OSLO
Folkehelseinstituttet	Postboks 4404 Nydalen	0403	OSLO

Vedlegg 2